

I.

Instituty podpory, nápomoci a zastoupení, vč. návodů, vzorů a příkladů užití, na co má co vliv, aneb, co užijeme/doporučíme v sociální práci na obci a proč**ANOTACE:**

V rámci sociální práce na obci, ale i při výkonu veřejného opatrovnickví na obci je běžné (často zákonem stanovené) pomáhat potřebným. Osoby, které nemají schopnost se samostatně rozhodovat, takovou pomoc potřebují. Bohužel ale často dochází k nepochopení, co by pro koho bylo vhodnou pomocí. Dochází k zaměňování různých institutů a nadužívání omezování svéprávnosti. Není stále doceněn význam méně omezujících institutů. Sociálním pracovníkům, rodinám a ani dalším pomáhajícím profesím není zřejmé, jak zajistit svého opečovávaného po právu, aby mu mohli pomáhat. Často v sociální práci i při opatrovnickví dochází k záměně přání, touhy, toho, co je z ekonomického hlediska nejlepší. Není zřejmé, kdy ještě může osoba jednat a v jakém rozsahu, kdy už potřebuje podporu a jaké jsou pravomoci a povinnosti těch, kteří budou nemocnému pomáhat.

Opatrovnickví dospělých je často až poslední pomocí nemocnému, ale jiné formy pomoci nejsou tak známé a zakořeněné v našem systému.

Kdy je nutné jej užít a jaké jsou pravomoci a povinnosti ve vztahu opatrovanec – opatrovník? Jak je opatrovník vybírán? Jak se rozhoduje o tom, kdo opatrovníka potřebuje? Co musí opatrovník respektovat, komu se zodpovídá a jak? Jaký rozsah – co opravdu musí, co může, co ovlivňuje jeho jednání? Je opatrovnická rada pomocí nebo trestem? Lze pomoci i bez opatrovnickví?

Sociální pracovník při poradenství na obci by měl umět tyto instituty rozlišit, vysvětlit a doporučit. Veřejný opatrovník by pak také měl zhodnotit, zda jeho funkce je pro opatrovance to nejlepší řešení.

CÍL SEMINÁŘE:

Absolvent se seznámí s právními instituty podpory a zastoupení osob, které za sebe buď nemohou jednat vůbec, nebo s obtížemi. Ujasní si, kdy je který institut vhodný a jak funguje. Dozví se o výhodách a nevýhodách jednotlivých institutů a bude schopen je v praxi aplikovat (doporučit jejich užití). Pro svoji další práci získá praktické návody.

Určeno hlavně pro sociální pracovníky, aby rozlišili, co je kdy vhodné a pro veřejné opatrovníky na obci, aby věděli, kde začínají a končí jejich povinnosti a pravomoci. Pro obě strany v právech a povinnostech ochraňovaného, vč. využití opatrovnické rady.

NÁPLŇ:

Právní osobnost a svéprávnost

- věkové hranice pro rozhodování
- postupné nabývání svéprávnosti
- vliv zdravotního postižení na svéprávnost
- nezletilost a zletilost v souvislosti se svéprávností
- **vliv na jednání ve službě, ve zdravotnictví, na úřadu a v běžném životě**

Dříve vyslovená přání

- předběžné prohlášení (forma uzavření dokumentu, možnost jeho prolomení, využívání soudy atd.)
- povinnost respektovat tato přání z pohledu sociální práce, rodiny, opatrovníků

Nápomoc při rozhodování

- způsob vzniku a zániku, **vzor**
- pravomoci a povinnosti, konflikt zájmů
- role podpůrce v rámci detenčního řízení a v rámci řešení neplatnosti právního jednání
- řízení o nápomoci při rozhodování
- **výhody a nevýhody v praxi, praktické využití v sociální práci**

Zastoupení členem domácnosti

- kdo může být zástupcem, pravomoci a povinnosti zástupce
- způsob uzavírání, **vzor**
- ukončení funkce
- řízení o zastoupení členem domácnosti
- **výhody a nevýhody v praxi, praktické využití v sociální práci**

Opatrovnictví

- druhy opatrovnictví, s omezením svéprávnosti / bez omezení / pro akutní záležitost / pro správu jmění
- výběr opatrovníka
- vznik a zánik funkce opatrovníka, přechod opatrovnictví při smrti opatrovníka
- povinnosti opatrovníka vůči opatrovanci
- kontrola opatrovníka (i veřejného)
- **zpráva o opatrovanci, vzor**

Řízení o omezení svéprávnosti

- zahájení řízení, účastníci, důkazy, opravné prostředky

Možnosti rozhodování za opatrovance

- běžné úkony a samostatné jednání opatrovance
- **postavení opatrovance vůči opatrovníkovi, má přednost „normální“ řešení nebo řešení, které by si běžně zvolil opatrovanec, kdyby jím nebyl**
- samostatné jednání opatrovníka po vůli opatrovance / proti vůli opatrovance / bez možnosti zjistit vůli opatrovance, řešení případné kolize
- **kam až sahá povinnost hájit oprávněné zájmy opatrovance a plnit jeho přání**

Opatrovnická rada

- vznik, funkce a pravomoci opatrovnické rady
- nesouhlas s volbou členů opatrovnické rady
- nesouhlas s rozhodnutím opatrovnické rady
- souhlas s neběžným právním jednáním
- **praktické využití rady pro potřeby sociální práce a opatrovnictví (kdy nám rada může dobře posloužit)**

Jiné možnosti ochrany a podpory osoby se zdravotním postižením než omezení svéprávnosti

- **možnosti bezplatné právní pomoci**
- možnosti sociální pomoci a podpory
- další možnosti